

Transmisio eta berreskurapen kooperatiboaren beharraz

BEÑAT IRASUEGI IBARRA
KOOPERATIBISTA

Uztailaren hasieran jakin dugu gure herrian langileon etxe askotan ospakizunerako ezinbesteko izan diren pastel eta gozoen De Paula lantegia itxiko dutela. Erretiroa hartuko omen dute gozogileek, eta noski, erretiroa hartuko duten langileek deskantsurako eskubide osoa dute, baina gozamen komunitarioako elementu garrantzitsu bat galduko dugu herrian, eta uste dut horrelakoetan jarraipena sustatu eta bermatuko duten tresna kolektiboak beharrezkoak ditugula.

1980eko hamarkadan gertatu zen krisi industrialaren testuinguruan enpresa berreskuratze asko izan ziren Euskal Herrian. Ez dut oroimen zuzenik, baina urte batzuk geroago ikusi nuen, eta Katalunian enpresa baten berreskuratze esperientzia erakusten duen Joaquim Jordánen *Numax presenta* filmak pentsamendua markatu zidan. Izan ere, enpresa bideragarrien edo sozialki beharrezkoen berreskuratze edo transmisio prozesuak ez dira errazak izaten, asko gaizki amaitu izan dira, baina bidean garatutako autogestio praktikek komunitateko pertsonen bizitza betirako aldatzen dute.

Gozamen komunitarioako lantegi garrantzitsu bat galduko dugu herrian; horrelakoetan jarraipena sustatu eta bermatuko duten tresna kolektiboak beharrezkoak ditugu

Prozesu horiek gehienetan proiektuko langileen ekimenaren baitan geratzen dira, eta horrelakoetan behar den babes eta tresnak ez dituzte eskura izaten beharrezkoen diren momentuan. Baina kolektibizazio prozesuak nola egiteaz gain, nork egin behar dituen ere galdera garrantzitsua da. Enpresa horiek behar komunitarioak aseko badituzte, prozesuen subjektuak zabalak izan beharko

dira, langileek, herritarrek, lurraldeko erakunde publiko, sindikatu eta kooperatibek osatuak. Eta noski, ezagutza eta harreman sareak ez dira egun batetik bestera sortzen.

Bizi dugun krisi egoera jarraituaren ondorioz, enpresetan lanaren, ezagutzaren eta jabetzaren transmisio behar handitu dira, bereziki landa eremuan lehen sektoreko eta zerbitzuetako proiektuetan, eta gure herri eta auzoak bizigarri egiten dituen merkataritza txikian. Bide berean, enpresa handiagoen berreskuratze behar berriak etorriko dira laster, eta kooperatibismoaren garapena kontraziklikoa denez, prestatu behar dugu egoerari tresna kolektiboekin erantzuteko, komunitateak sustengatutako proiektuen bitartez, kooperatibismoaren eta sindikalismoaren aliantza berriekin.

Horretarako, formazio, finantziario, bidelaguntza eta babes publiko-komunitarioako tresna sendoak beharko ditugu. Ildoa lantzen ari gara kooperatibismo eraldatzailetik, baina sare trinkoagoak beharko ditugu gure lurraldeetatik erronkari erantzuteko. ●

ARGIA azoka.argia.eus (+34) 943 37 15 45

Zaldi bat ihes garrezko zelaian

Koldo Izagirrek egindako hautaketa

¡No!

Komikia

Eli Pagola, Maitane Gartzandia eta Miren Artetxe

OTU
Sortu zuen istorioak
Karta-jokoa
70 karta